

GENETIKAI KINCSÜNK, A MAGYAR SZÜRKE VÉDELME ÉS MEGŐRZÉSE

A magyar szürke tenyésztése **20 éve** folyik egyesületi keretek között. A tenyésztőknek meg kellett küzdeniük nem csak a megszüntetését, fajta-átalakító keresztezését célzó **politikai erővel**, de a **kritikus létszám** alá csökkent állomány (170 tehén, és 7 bika) felszaporításának minden szakmai és technikai nehézségeivel is!

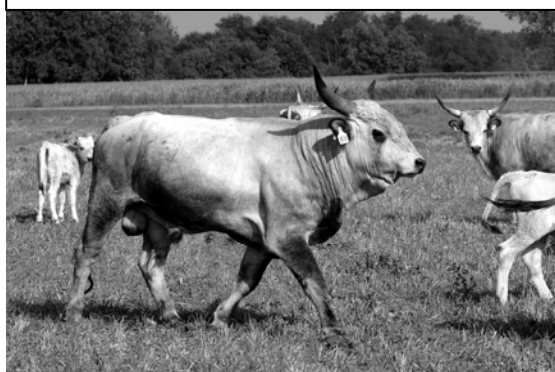
A magyar szürke **kiváló borjú nevelő képességének, szilajságának, ellenálló képességének, egyedülálló húsmínőségének változatlan formában** történő megőrzése a cél! Azonban a génvédelem, génmegőrzés nehéz feladat, mert a genetikai sokféleséget, változatosságot fajtatiszta tenyésztéssel, tehát **új vagy idegen gének bevitelével kell fenntartani**. A génmegőrzés szakszerű eljárást és odafigyelést követel!

Fontos feladat volt a fajtát a Kárpát-medencében képviselő **összes egyed genetikai értékének megmentése**, fenntartása. Ennek érdekében a beskai és bácska-topolyai **tenyészetek hazaszállítása szükséges** és elhalaszthatatlan lehetőség volt.

A ritka „katlandőfő” szarvállást hordozó bika

A bácskai vonalak markánsan eltérnek a hazaitól

A rokon maremman fajta, a szelekcióval elérhető fejlődésre jó példa.

Osztályozás: SSS TÍPUS: **Uradalmi** OSZTÁLYZAT: **I**

Az első osztályú tenyészbika feltétele a tiszta fekete szájpaddás!

A magyar szürke vészes genetikai beszűkülését sikerült elkerülni. Azonban a génvédelem egy ma is tartó folyamatos feladat és munka! Nyitott kérdés maradt tehát, hogy a Meissner Károly féle formalista **fajtastandard** a követendő-e, **vagy a génmegőrzés tágabb határokat** is megenged?!

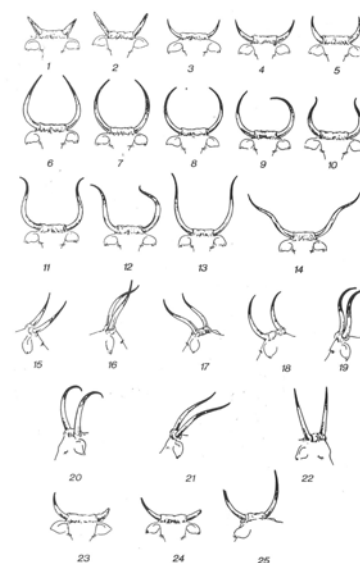
A maremman fajtára csak néhány szarvalakulás jellemző

A **formalista**, tudatos **tenyésztésre** jó példa rokon fajtánk, a **maremman** jelen helyzete. A valamivel **nagyobb testű és termelésű** fajta, küllemre **egyöntetűnek** mondható a **magyar szürkéhez képest**. A két fajta jellegre bár hasonlít, de a **maremman a kitenyésztettség** egyértelmű **jegyét hordozza**.

A magyar szürkében azonban **négy típus** (uradalmi, igás, parlagi, tejelő) és többféle szarvszín is megőrizve maradt. Változatosságáról Hermann Ottó munkája tanúskodik legjobban, melyben csak a **szarvalakulásokra 172 féle elnevezést** gyűjtött össze.

A génmentés következtében szükségszerűen bár, de **számos nem kívánatos tulajdonság is megjelent a magyar szürkében**.

A sokféleség megőrzése mellett ezért fontos a fajtába került **idegen gének kizselektálása** is!

A magyar szürke változatos szarvállásai

Nem kívánatos jelek: Fehér fülszőrök, viaszolt köröm, szennyes szőr, kontyosság, piszra- és szárcsa száj, rózsaszín szájpaddás, vörös, mohos vagy sárga viaszolt szarvak, általában a pigmentált bőr hiánya.

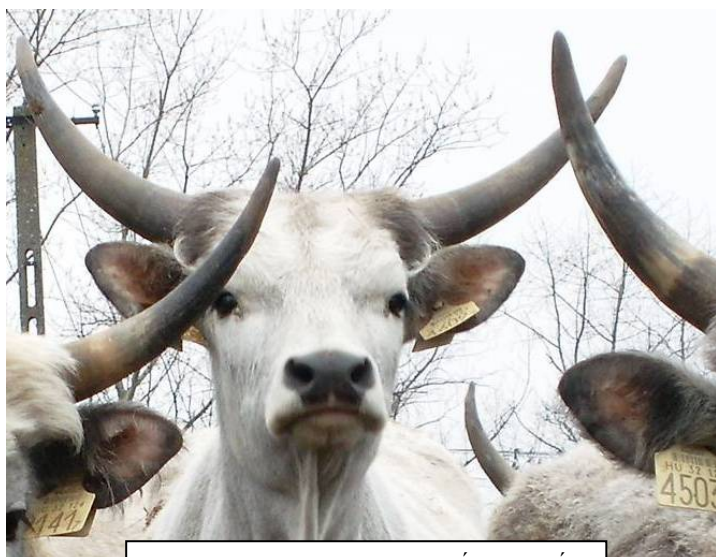
Fehér fülszőrök

VIASZOLT KÖRÖM MAGYAR SZÜRKE ŰSZÖKÖN!

Szennyes szőr, kontyosság, fehér fülszőrök

Fehér fülszőrök, PISZRA- és SZÁRCASZÁJ

Fehér fülszőrű és szárcsaszájú borjú

A megfelelő tenyésztői eljárás tehát **nem a fajtastandard** szerinti következetes szelekció, hanem a magyar szürke fajtára **nem jellemző jegyek** lehetőség szerinti **szigorú szűrése!**

Így lehet a legjobban a fajtára **jellemző tulajdonságok sokféleségét megőrizni**, még ha ez időnként nehéz és lassú előrehaladáshoz, valamint a hizodalmasság rovására is megy!